

**ЦЕНТРАЛЬНІ ОРГАНИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ,
ЯК СУБ'ЄКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО
НАВЧАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ДСНС**

Андрій Юрійович ОСТАП'ЮК,

<https://orcid.org/0009-0006-2147-6130>

Центральні органи виконавчої влади займають провідне місце у системі суб'єктів забезпечення професійного навчання працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій, оскільки саме вони формують і реалізують державну політику у сферах цивільного захисту, освіти та кадрового забезпечення. Зокрема, слід звернути увагу на повноваження таких центральних органів виконавчої гілки влади: Міністерство освіти і науки України (МОН), Міністерство внутрішніх справ України, ДСНС. Перший орган влади, тобто МОН, виконуючи покладені на нього завдання, користується наступними повноваженнями: узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції, розробляє пропозиції щодо вдосконалення законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України та в установленому порядку вносить їх на розгляд Кабінету Міністрів України; розробляє проекти законів та інших нормативно-правових актів з питань, що належать до його компетенції; погоджує проекти законів, інших актів законодавства, які надходять на погодження від інших міністерств та центральних органів виконавчої влади, готує в межах повноважень, передбачених законом, висновки і пропозиції до проектів законів, інших актів законодавства, які подаються на розгляд Кабінету Міністрів України, та проектів законів, внесених на розгляд Верховної Ради України іншими суб'єктами права законодавчої ініціативи, нормативно-правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим; готує в межах повноважень, передбачених законом, зауваження і пропозиції до прийнятих Верховною Радою України законів, що надійшли на підпис Президентів України;) здійснює нормативно-правове регулювання у сферах освіти і науки, наукової, науково-технічної діяльності, інноваційної діяльності в зазначених сферах, трансферу (передачі) технологій, а також у сфері здійснення державного нагляду (контролю) за діяльністю закладів освіти, підприємств, установ та організацій, які надають послуги у сфері освіти або провадять іншу діяльність, пов'язану з наданням таких послуг, незалежно від їх підпорядкування і форми власності; забезпечує інтеграцію вітчизняних освіти і науки, інших сфер, що належать до його компетенції, з неухильним дотриманням принципів збереження і захисту національних інтересів; 7) визначає перспективи і пріоритетні напрями розвитку дошкільної, повної загальної середньої, позашкільної,

спеціалізованої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти, освіти дорослих, у тому числі післядипломної освіти; розробляє стратегію та програми розвитку вищої освіти і подає їх на розгляд Кабінету Міністрів України; провадить аналітично-прогностичну діяльність у сфері вищої освіти, визначає тенденції її розвитку, вплив демографічної, етнічної, соціально-економічної ситуації, інфраструктури виробничої та невиробничої сфери, формує стратегічні напрями розвитку вищої освіти з урахуванням науково-технічного прогресу та інших факторів, узагальнює світовий і вітчизняний досвід розвитку вищої освіти; створює умови для здобуття громадянами освіти; організовує розроблення і затверджує стандарти освіти, оприлюднює їх на своєму офіційному веб-сайті; затверджує положення про форми здобуття освіти; затверджує типові освітні програми [1].

МВС України, як центральний орган виконавчої влади із доволі просторим предметом відання, який стосується в тому числі питань цивільної безпеки, наділений низкою повноважень в тому числі у сфері забезпечення професійного навчання фахівців у зазначеній галузі. Так, виконуючи завдання та функції у сфері забезпечення професійного навчання працівників ДСНС, МВС у межах своїх повноважень: бере участь у формуванні державної політики у сфері технічного регулювання та стандартизації; забезпечує розроблення технічних регламентів, інших нормативно-правових актів та національних стандартів; затверджує стандарти спеціалізованої освіти (крім стандартів вищої освіти) та типові освітні програми закладів спеціалізованої освіти, що належать до сфери управління МВС; забезпечує на базі закладів освіти, що належать до сфери управління МВС, підготовку та професійне навчання кадрів для МВС, центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр, та Національної гвардії; забезпечує формування пропозицій до проекту державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів для МВС, Національної гвардії та центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр; проводить моніторинг ефективності та успішності професійної діяльності випускників закладів освіти, що належать до сфери управління МВС, Національної гвардії та центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр; здійснює добір кадрів в апарат МВС, територіальні органи, заклади, установи і на підприємства, що належать до сфери управління МВС, організовує роботу з підготовки та професійного навчання працівників МВС, поліцейських та військовослужбовців Національної гвардії [2].

ДСНС, як головний представник центральних органів виконавчої влади з питань безпосереднього втілення заходів забезпечення цивільного захисту населення, опікується й питанням забезпечення відповідної якості кадрового складу своєї системи, задля цього ДСНС має у своєму розпорядженні наступні повноваження: забезпечує здійснення

заходів з мінімізації та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, пов'язаних із технологічними терористичними проявами та іншими видами терористичної діяльності під час проведення антитерористичних операцій, а також проводить просвітницьку та освітню діяльність з метою підготовки населення до дій в умовах вчинення терористичного акту; організовує та здійснює заходи з професійної підготовки особового складу органів і підрозділів цивільного захисту та психологічного захисту населення у разі загрози виникнення і виникнення надзвичайних ситуацій; виконує функції з організації та навчально-методичного забезпечення та проведення навчання (підвищення кваліфікації за цільовим призначенням) керівних кадрів і фахівців центральних та місцевих органів виконавчої влади, інших органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, на яких поширюється дія законів України у сфері цивільного захисту, затверджує навчальні плани і програми післядипломної освіти; організовує навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях та в особливий період, забезпечує розроблення навчальних планів і програм, розглядає та затверджує їх, здійснює організацію та контроль за їх виконанням; бере участь у: розробленні органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування державних, регіональних програм з питань, що належать до компетенції ДСНС; розгляді проектів державних, регіональних програм, що розробляються з метою поліпшення захисту об'єктів і територій у разі виникнення надзвичайних ситуацій; формуванні науково-технічної політики з питань, що належать до компетенції ДСНС, координації наукових досліджень та впровадженні передового досвіду, досягнень науки, новітньої техніки, продукції протипожежного призначення. Крім того, ДСНС з метою організації своєї діяльності здійснює добір кадрів в апарат ДСНС та на керівні посади в її територіальні органи, на підприємства, в установи, організації, що належать до сфери її управління, організовує роботу з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і працівників апарату ДСНС [3].

Отже, центральні органи виконавчої влади (зокрема МОН, МВС та ДСНС) як суб'єкти забезпечення професійного навчання працівників ДСНС наділені правообов'язками щодо: формування змістовного нормативно-правового підґрунтя досліджуваного забезпечення, як через прийняття участі у нормотворчості вищих органів влади, так і шляхом прийняття власних підзаконних актів, що визначають, переважно питання організації та процедури реалізації відповідних аспектів забезпечення професійного навчання; розробки стандартів професійної підготовки, типових програм здійснення професійного навчання та навчальних планів; визначення кадрових потреб системи органів і служб ДСНС, формування держзамовлення на підготовку фахівців для цієї системи; прийняття координаційних рішень та здійснення практичних заходів з їх виконання; управління закладами освіти, що перебувають у

підпорядкуванні зазначених органів виконавчої влади; розподілу бюджетних коштів та контролю за законністю і доцільністю їх використання; забезпечення проведення теоретичних та практичних начальних заходів тощо.

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Положення про Міністерство освіти і науки України: від 16.10.2014 р. № 630 / Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/630-2014-%D0%BF#Text>
2. Про затвердження Положення про міністерство внутрішніх справ України: Постанова КМУ від 28.10.2015 р. № 878 / Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2015-%D0%BF#Text>
3. Про затвердження Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій: Постанова КМУ від 16.12. 2015 р. № 1052 / Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1052-2015-%D0%BF#Text>